

Llegim

Lectura fàcil - Número 2

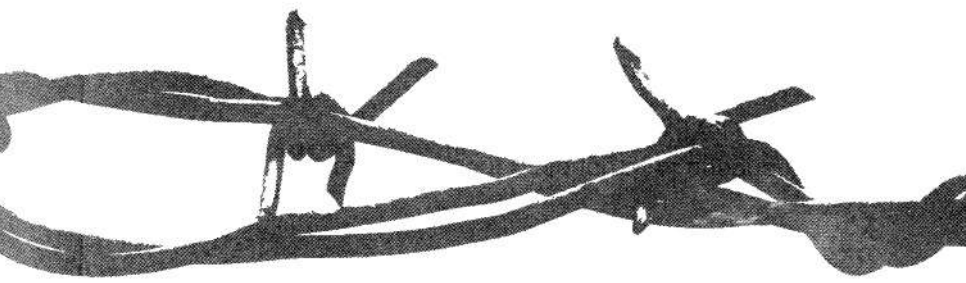

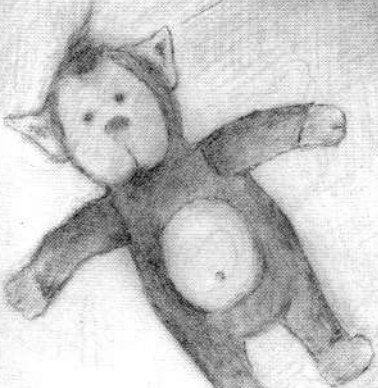
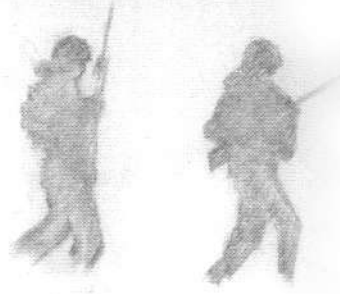
**LA
MIRADA
FERIDA**

Mireia Companyes Tena

Publicacions de l'Abadla de Montserrat

1. LA GUERRA

[Handwritten signature]

-Goran, desperta't!

En Goran és un nen de deu anys,
d'ulls negres i grossos i cabells molt foscos.
Algú l'està cridant, però en Goran no sap qui és.
Està massa adormit,
i somia cavalls que galopen per la muntanya,
una muntanya molt verda que no s'acaba mai.

-Goran, desperta't!

El crit es repeteix, ara encara més fort.
En Goran entreobre els ulls.
És el seu pare.
Sembla molt espantat.

-Goran, ràpid, aixeca't i vesteix-te!

El seu pare, sense parar de cridar,
l'agafa pels braços i el sacseja.

Finalment en Goran s'aixeca del llit,
sense entendre res.

El seu pare obre l'armari i comença a treure roba:
un jersei de llana, uns pantalons, un abric.
Després li ho posa tot molt de pressa,
a sobre del pijama.

-Hem de marxar, de pressa!
Ara, a més a més de la veu del seu pare,
en Goran sent cops que vénen de la porta de l'entrada.
Encara mig endormiscat,
agafa un ninot que hi ha sobre el llit,
un ós de peluix negre que es diu Emir.
Els seus pares l'hi van regalar
quan va complir set anys,
i des d'aquell dia
s'ha convertit en el seu company inseparable.

En Goran abraça l'Emir
i segueix el seu pare cap a la porta del jardí,
que es troba a la part del darrere de la casa.
Allà els esperen la seva mare i el seu oncle,
que els observen amb els ulls plens de por.

-Corre, Goran, de pressa! -crida la seva mare.

Tots quatre surten al carrer.
A fora tot és fosc; hi ha molt de soroll.

Se senten trets, i crits, i es veuen flames
més enllà de la muntanya.
Alguns cotxes passen molt a prop d'ells,
a gran velocitat.
Sembla que tots els conductors s'hagin tornat bojós.
En Goran encara està mig adormit,
i tot allò que veu i que sent
li sembla tan irreal com un somni.

Però de sobte comença a entendre-ho tot:
és la guerra,
la guerra que des de fa un parell de setmanes
avança per tot el país.
Ara finalment també ha arribat a Sarajevo¹,
la seva ciutat.
I ara què faran? On aniran?

El seu pare els fa entrar a tots dins del cotxe
i intenta engegar-lo, però no arrenca.
Ho prova tres vegades, quatre, cinc.
No hi ha manera.

Baixen del cotxe i comencen a córrer per un camí
que porta cap a les muntanyes que envolten la ciutat.
Però en Goran es cansa de seguida,
ensopega amb les pedres, cau,
es fa una ferida al genoll.

El seu pare mira enrere tota l'estona.
De sobte, davant d'una bifurcació del camí, s'atura.
Mira en Goran molt fixament i li diu:
-Escolta, fill.
Nosaltres hem d'anar a buscar uns amics,
que ens ajudaran.
Però el camí és molt perillós.

¹ Capital de Bòsnia-Hercegovina, país que va aconseguir la seva independència l'any 1992, com a resultat de la guerra dels Balcans.

En Goran el mira, tot espantat, i abraça l'Emir.
La seva mare s'acosta i li acarona els cabells.
-Goran -continua el seu pare-, recordes
que darrere d'aquells arbres hi ha una cova?
Una gruta molt petita on tu t'amagues sempre
quan juguem a fet i amagar?
Te'n recordes, oi?

En Goran fa que sí amb el cap,
perquè no li surten les paraules.
La seva mare li agafa la mà amb força.
-Mira, Goran -li diu el seu pare-,
ara jo t'acompanyo fins allà.
I tu t'amagues, com si estiguessis jugant.

-Nosaltres tornarem a buscar-te
d'aquí a una estona- afegeix la seva mare.
-Tu no et preocupis. I si no podem,
enviarem algú perquè t'expliqui on som.

El seu oncle,
que es troba una mica més endavant, crida:
-Afanyeu-vos! De pressa!

La seva mare l'abraça fort, molt fort,
i després surt corrents darrere de l'oncle.
El seu pare li agafa la mà
i el duu fins a l'entrada de la cova.
-Amaga't i no facis soroll, Goran.

I compta fins a cent, com quan juguem.
Ja veuràs com tornem de seguida.
Ara he de marxar -li diu,
i li fa un petó a la galta.

En Goran entra en aquella gruta tan estreta
i s'asseu a terra,
recolzat sobre la roca de la paret.
Comença a comptar en veu baixa,
un, dos, tres, quatre, cinc, sis, set, vuit, nou, deu,
però no pot continuar més enllà.
Les llàgrimes no el deixen.

Al cap d'una estona se senten molts trets seguits,
com si algú disparés una metralladora.
En Goran es queda quiet, en silenci.

Passa molta estona, però en Goran no es mou,
perquè no sap què fer, ni on anar.
De sobte sent que algú s'acosta a l'entrada de la cova.
És un enemic? Li vol fer mal?

-Goran, surt! -li diu una veu desconeguda-.
De pressa!

Al principi en Goran no es mou,
però el desconegut continua cridant.
-Goran, de pressa!
No tinguis por, m'envia el teu pare.

Finalment en Goran surt del seu amagatall,
i el desconegut li agafa la mà.

En Goran el segueix
i s'adona que ara les flames
envolten totes les cases del seu barri.
L'home el porta fins a una petita furgoneta,
i li diu que pugi a la part del darrere.
Allà dins hi ha altres persones que ell no coneix,
encara que algunes les ha vist alguna vegada
pels carrers del seu barri.

Tots estan molt silenciosos,
com si fossin muts
o com si no sabessin què dir.

L'home engega la furgoneta, i mentre marxen,
en Goran mira per la finestreta
que hi ha a la part del darrere.
Dirigeix els ulls cap al lloc on hi havia casa seva,
però només hi veu flames.

Llavors busca l'Emir, el seu ós de peluix,
i s'adona que no el té.
El deu haver perdut pel camí.
En aquells moments se sent encara més sol,
i es posa a plorar.
Viatgen durant hores en la furgoneta,
pel mig de les muntanyes.
El viatge és estrany,
perquè de vegades la furgoneta corre molt,
com si fugís.

Altres vegades, en canvi,
s'atura al marge del camí
i es queda allà, immòbil, durant molta estona,
com si es volgués amagar d'algú.

El temps passa molt a poc a poc,
i en Goran té set, i gana, i molta por.
Intenta dormir, però hi ha un parell de nens petits
que no paren de plorar,
abraçats al coll de les seves mares.

Els adults, en canvi, estan tots en silenci.
De tant en tant en Goran intenta parlar
amb les persones que li semblen conegudes.
Els pregunta pels seus pares i el seu oncle,
però ningú no li explica res.
Cadascú sembla preocupat per ell mateix i prou.

Primer el conductor de la furgoneta li diu
que aviat podrà veure la seva família,
que ell el porta a un lloc segur, lluny de la guerra.
Però a la fi, com que en Goran continua fent preguntes,
li diu que millor que no els esperi més,
perquè tots tres són morts.
Llavors és en Goran qui comença a plorar,
i gairebé sense adonar-se'n,
s'abraça a una dona que està asseguda al seu costat.
Després es queda en silenci, esgotat, i s'adorm.

Al cap d'una estona en Goran es desperta,
i veu que la furgoneta s'ha aturat.
Potser en realitat no ha passat tant de temps
com ell pensava,
perquè tot just acaba de sortir el sol.
El conductor els diu que finalment
han arribat a la seva destinació:
el camp de refugiats de Zenica².

² Població situada a la zona central de Bòsnia,
al nord-oest de Sarajevo.